

ב"ה

חוברת לימוד

רצון

לרצות את הדבר האמיתי

Will

Desiring What Is Real

רבי"ה

RB Y"H

להפצה המונית · אין זכויות מחבר

For free mass distribution · No copyright

פתיחה

”כְּשֶׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְבָרָא אֶת הָעוֹלָם, כְּדִי לְהִיטִיב לְבְּרִיאָיו, וְיִכְרִי
גְּדֻלָּתוֹ, וְיִזְכּוּ לַהֲיוֹת מְרֻכָּה לְמַעַלָּה, לְהִדָּבֵק בּוֹ יִתְבָּרַךְ.”

רבי חיים ויטאל בשם הארי"י • עין חיים, שער הכללים, פרק א

*“When it arose in His blessed will to create the world in order to bestow goodness upon His
creatures, so that they would recognize His greatness, merit to become a chariot for the
higher realm, and cleave to Him.”*

Rabbi Chaim Vital in the name of the Ari, Etz Chaim, Shaar HaKlalim, Chapter 1

הַבְּרִיאָה הִתְחִילָה בְּרִצּוֹן. רִצּוֹן הַבּוֹרָא לְהִיטִיב הוֹצִיא אֶת הַבְּרִיאָה מִן הַכֹּחַ אֶל
הַפַּעַל.

גַּם הַנִּבְרָא חֵי בְּתוֹךְ תְּנוּעָה שֶׁל רִצּוֹן: לְקַבֵּל, לְהִתְמַלֵּא וּלְהִגִּיעַ אֶל הַטּוֹב.

*Creation began with will. The Creator's will to bestow goodness brought creation from potential
into existence.*

*The created being also lives within the movement of desire: to receive, to become filled, and to
reach the good.*

הָאָדָם מִבְּקֵשׁ אֲשֶׁר

Man Seeks Happiness

בתחלת דרכו האדם רוצה להיות מאֲשֶׁר. הוא רוצה להרגיש טוב, להנות, להצליח ולקבל את מה שהוא רוצה.

הוא מאמין שאם ישיג את רצונו, יגיע אל האֲשֶׁר.

לכן הוא רוצה ממון, מעמד, כבוד, הנאה או הצלחה – לא רק בגלל הדבר עצמו, אלא בגלל מה שהוא מאמין שהדבר יתן לו.

At the beginning of his journey, man wants to be happy. He wants to feel good, experience pleasure, succeed, and obtain what he desires.

He believes that fulfilling his desire will bring him happiness.

He therefore desires wealth, status, honor, pleasure, or success — not only for the thing itself, but for what he believes it will give him.

בשלב הזה האדם עדין אינו מבדיל בין אֲשֶׁר רגעי לבין מלוי רוחני. הוא קורא לשניהם "אֲשֶׁר".

At this stage, man does not yet distinguish between temporary happiness and spiritual fulfillment. He calls both of them "happiness."

אֲשֶׁר שָׁאִינֵנוּ מִיֵּשֶׁר אֶל הָאֱמֶת

Happiness That Is Not Aligned with Truth

כאֲשֶׁר האדם ממלא רצונו שאינו מכוון אל הטוב האמיתי, הוא עשוי להרגיש עליה חזקה. אבל עצמת ההרגשה אינה הוכחה שהוא מצא את אֲשֶׁר חפֵּשׁ.

לרגע אחד הוא מבלבל בין עצמה לבין אֱמֶת.

When a person fulfills a desire that is not directed toward the true good, he may experience a powerful high. But the intensity of the experience does not prove that he has found what he was

seeking.

For a moment, he confuses intensity with truth.

ההנאה עצמה יכולה להיות אמתית. האשליה היא המחשבה שההנאה הזמנית יכולה למלא את החסרון האמיתי שבאדם.

The pleasure itself may be real. The illusion is the belief that temporary pleasure can fill man's true inner lack.

אחרי ההתרוממות של הסם באה הנפילה. אחרי ההתרברבות עלולה לבוא בושה. אחרי קניית מכונית ספורט יקרה מאד, ההתרגשות נחלשת – ובמקומה מופיע רצון שעוד אנשים יסתכלו, יתרשמו וייעריצו.

After the high of a drug comes the crash. After boasting may come shame. After the purchase of an extremely expensive sports car, the excitement fades — and in its place arises a desire for more people to look, admire, and be impressed.

המכונית אינה הבעיה. הבעיה היא לבקש ממנה לתת לאדם את ערכו. האדם חושב שהוא רצה את המכונית, אבל לפעמים הוא רצה את מבטם של אחרים. הוא חושב שרצה להתברבר, אבל באמת רצה להרגיש בעל ערך. הדבר החיצוני אינו יכול למלא חסרון שאינו שייך אליו.

The car is not the problem. The problem is expecting it to give a person his value.

A person thinks he wanted the car, but sometimes he wanted the gaze of others. He thinks he wanted to boast, but what he truly wanted was to feel valuable.

An external object cannot fill a lack that does not belong to it.

כָּכֵל שֶׁהֶעֱלָה גְדוּלָּה יוֹתֵר — הִנָּפִילָה גְדוּלָּה יוֹתֵר

The Greater the Rise, the Greater the Fall

אֲשֶׁר שָׁאִינוּ מִיָּשָׁר אֶל הָאֱמֶת אִינוּ בּוֹנֵה כָּלִי. הוּא נִכְנָס כְּגֵרוּי חֶזֶק, כְּהִבְזָק שֶׁל
עֲצָמָה, אֲבָל אֵין בָּאָדָם כָּלִי מִתְאֵם שֶׁיָּכוֹל לְהַחֲזִיק אוֹתוֹ.

כָּכֵל שֶׁהֶעֱלָה גְבוּהָה יוֹתֵר, כִּךְ גְּדוֹל יוֹתֵר הַמְרוֹחֵק בֵּינָהּ וּבֵין מַצְבוֹ הָרְגִיל שֶׁל הָאָדָם
— וְלָכֵן גַּם הִנָּפִילָה מְרֻגְשֶׁת בְּעֲצָמָה גְדוּלָּה יוֹתֵר.

Happiness that is not aligned with truth does not build a vessel. It enters as powerful stimulation, as a flash of intensity, but the person has no corresponding vessel capable of holding it.

The higher the rise, the greater the distance between it and the person's ordinary state — and the more powerfully the fall is felt.

בְּמִנְחִים שֶׁל אֹר וְכָלִי, זֹאת הָאֶרֶה הַנִּכְנָסֶת אֶל כָּלִי שָׁאִינוּ מִתְאֵם לְהַחֲזִיק בָּהּ. לָכֵן
הִיא מִסְתַּלֶּקֶת. הַכָּלִי נִשְׁאָר כְּפִי שֶׁהָיָה — וְלִפְעָמִים אֶפְלוּ מְרֻגֵשׁ רִיחַ יוֹתֵר, מִפְּנֵי
שִׁטְעַם אֶת הָעֲצָמָה וְלֹא הָיָה מִסָּגֵל לְהַחֲזִיק בָּהּ.

In the language of light and vessel, this is an illumination entering a vessel that is not suited to hold it. It therefore departs. The vessel remains as it was — and may feel even emptier, because it tasted the intensity but could not retain it.

וְאִזִּי הָאָדָם טוֹעֶה שׁוֹב. הוּא חוֹשֵׁב שֶׁהוּא צָרִיךְ עוֹד מְאוֹתוֹ הַדָּבָר — עוֹד גְּרוֹי, עוֹד
כְּבוֹד, עוֹד הֶעֱרָצָה.

אֲבָל הַבְּעִיָּה אֵינָה שֶׁהוּא קִבֵּל מֵעַט מִדִּי. הַבְּעִיָּה הִיא שֶׁרְצוֹנוֹ הָיָה מְכוּן אֶל הַדָּבָר
הַלֹּא-נִכּוֹן.

The person then makes another mistake. He believes that he needs more of the same — more stimulation, more honor, more admiration.

But the problem is not that he received too little. The problem is that his desire was directed toward the wrong thing.

הרצון אינו הפעלה

Will Is Not the Problem

הרצון הוא כח החיים והתנועה שבאדם. בלי רצון אין חפוש, אין עבודה, אין בחירה ואין התעלות.

השאלה אינה אם לרצות. השאלה היא מה לרצות.

Will is the power of life and movement within a person. Without will there is no searching, work, choice, or ascent.

The question is not whether to desire. The question is what to desire.

הרמב"ם אינו מציג את עצם כח הרצון כרע. הוא מזוהר מפני הפיכת ההנאה לתכלית, ומפני המשיכה אחר התאוות כאלו הן מטרת החיים.

מורה נבוכים, חלק ג', פרק ל"ג

The Rambam does not present the human capacity to will as evil in itself. He warns against making pleasure the ultimate goal and following physical appetites as though they were the purpose of life.

Guide for the Perplexed, Part III, Chapter 33

בְּסִיּוּם מוֹרָה נְבוּכִים הוּא מַבְדִּיל בֵּין קִנְיָנִים, כַּחַּ הַגּוּף וּמַעֲמָד – שֶׁהֵם
שְׁלֵמִיּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת אוֹ חִלְקִיּוֹת – וּבֵין “הַשְּׁלֵמוֹת הָאֲנוּשִׁית הָאֱמֵתִית”: הַשְּׁגָת
הָאֱמֵת, יָדִיעַת הַבּוֹרָא וְהַחֲלִיקָה בְּדֶרֶךְ חֶסֶד, מִשְׁפָּט וְצִדְקָה.

מורה נבוכים, חלק ג', פרק נ"ד

At the conclusion of the Guide, he distinguishes possessions, bodily strength, and status — external or partial forms of perfection — from “true human perfection”: apprehending truth, knowing the Creator, and walking in the ways of kindness, justice, and righteousness.

Guide for the Perplexed, Part III, Chapter 54

לְכוּ הָעֲבוּדָה הָעֲלִיוֹנָה אֵינָה לְבַטֵּל אֶת הָרָצוֹן, וְגַם לֹא לְמַלֵּא כָּל רָצוֹן. הָעֲבוּדָה
הִיא לְלַמֵּד אֶת הָאָדָם לְרָצוֹת אֶת הַדְּבָר הָאֱמֵתִי.

The higher work is neither to eliminate desire nor to fulfill every desire. It is to teach a person to desire what is real.

הַצֵּלֶם — הַכֹּחַ לְבָרֵר אֶת הָרָצוֹן

The Image — The Power to Clarify Desire

הָאָדָם נִבְרָא בְּצֵלֶם. לְפִי הַרְמַב"ם, הַצֵּלֶם אֵינוֹ צוּרַת הַגּוּף וְאֵינוֹ דְּמִיוֹן גִּשְׁמִי
לְבוֹרָא. הַצֵּלֶם הוּא כַּחַּ הַהִשְׁגָּה הַשְּׂכֵלִית – הַיִּכְלָת לְהַפִּיר, לְהַבְחִין וּלְבָרֵר אֶת
הָאֱמֵת.

מורה נבוכים, חלק א', פרק א'

Man was created in the image. According to the Rambam, this image is not bodily form or physical resemblance to the Creator. It is the power of intellectual apprehension — the ability to recognize, distinguish, and clarify truth.

Guide for the Perplexed, Part I, Chapter 1

הַצֵּלֶם אֵינוֹ הָרָצוֹן עַצְמוֹ. הוּא הַכֹּחַ שֶׁמֵּאֲפָשֵׁר לָאָדָם לְבַדֵּק אֶת רָצוֹנוֹ וּלְשַׂאֵל:

האם מה שאני רוצה הוא באמת טוב — או רק נראה לי טוב כרגע הזה?

The image is not the will itself. It is the power that enables man to examine his will and ask:

Is what I desire truly good — or does it merely appear good at this moment?

התורה היא המפה

The Torah Is the Map

האדם רוצה להגיע אל הטוב, אבל אינו תמיד יודע לזהותו. העולם מציע לו דרכים רבות, וכל דרך מבטיחה לו אשר.

התורה היא המפה המגלה לאדם את הדרך אל הטוב האמיתי.

Man desires to reach the good, but he does not always know how to identify it. The world offers him many roads, each promising happiness.

The Torah is the map that reveals the path toward the true good.

הצלם הוא הכח להבין את המפה.

הרצון הוא הכח לקחת בדרך.

הבחירה קובעת באיזו דרך לקחת.

והתורה מראה לאדם לאן לקחת.

The image is the power to understand the map. Will is the power to walk the path. Choice determines which path to follow. The Torah shows man where to go.

רצון חזק בלי מפה אינו מבטיח הגעה אל היעד. הוא רק מאיץ את ההליכה – אפילו אם האדם הולך בכיוון הלא-נכון.

A powerful will without a map does not guarantee arrival at the destination. It merely increases the speed — even when the person is travelling in the wrong direction.

”בְּדֶרֶךְ שֶׁאָדָם רוֹצֶה לֵילֵךְ – בָּהּ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ.”

מכות י"ע"ב

“Along the path a person desires to travel, he is led.”

Makkot 10b

הַרְצוֹן פּוֹתֵחַ אֶת הַדֶּרֶךְ. הַתּוֹרָה מְבַרֶרֶת אִם זֹאת הַדֶּרֶךְ שֶׁבָּאֲמַת רְאוּי לָלֶכֶת בָּהּ.

Will opens the path. The Torah clarifies whether it is truly the path that should be followed.

הַבְּחִירָה — אֵיזָה רְצוֹן יִמְשַׁל?

Choice — Which Desire Will Rule?

הָאָדָם אֵינוֹ בּוֹחֵר בֵּין רְצוֹן לְבֵין הָעֵדֶר רְצוֹן. הוּא בּוֹחֵר אֵיזָה רְצוֹן יִמְשַׁל בּוֹ.

רְצוֹן אֶחָד מִבְּקֵשׁ הַנָּאָה מִזִּידִית, וְרְצוֹן אַחֵר מִבְּקֵשׁ מְלוּי רוּחָנִי אֲמִתִּי. רְצוֹן אֶחָד נוֹלָד מִהֶרְגֵּל, מִפֶּחַד אוֹ מִתְאַוָּה, וְרְצוֹן אַחֵר עוֹלָה מִן הַחֻכָּה בְּאֲמַת.

הַבְּחִירָה הַחוֹפְשִׁית הִיא הִיכָלֶת לְבָרֵר אֵיזָה רְצוֹן יֵשֵׁב בְּרֹאשׁ וְיִנְהִיג אֶת שְׁאֵר הַכֹּחוֹת.

A person does not choose between desire and no desire. He chooses which desire will rule him.

One desire seeks immediate pleasure, while another seeks true spiritual fulfillment. One arises from habit, fear, or appetite, while another emerges from the recognition of truth.

Free choice is the ability to determine which desire will lead all the other powers within us.

השואת הצורה — לשור הרצון

Equivalence of Form — Aligning the Will

הבורא ברא ברצונו להיטיב. האדם נברא עם היכלת להכיר את הטוב ולכוון אליו את רצונו.

בשפת הסבלה, השואת הצורה אינה שהאדם נעשה דומה לבורא במהותו. היא שרצונו נעשה דומה בכוונו לרצון העליון.

The Creator created through His will to bestow goodness. Man was created with the ability to recognize that goodness and direct his own will toward it.

In the language of Kabbalah, equivalence of form does not mean that man becomes similar to the Creator in essence. It means that the direction of human will becomes aligned with the higher will.

כשם שרצון הבורא הוא להיטיב, כך האדם לומד לרצות את הטוב, את האמת, את החסד, את המשפט ואת הצדקה – ולא רק את העליה שהטוב המדמה מבטיח לו.

Just as the Creator's revealed will is to bestow goodness, man learns to desire goodness, truth, kindness, justice, and righteousness — not merely the high promised by an imagined good.

“עשה רצונו כרצונך.”

אבות ב', ד'

“*Make His will your will.*”

Pirkei Avot 2:4

אין הכוונה רק לעשות את רצונו נגד רצונו. המדרגה העליונה היא לזכך את הרצון עד שהאדם ירצה באמת את הטוב שהבורא רוצה.

The meaning is not merely to perform His will against our own. The higher level is to refine our will until we genuinely desire the good that the Creator desires.

הַמְלוּי הַרוּחָנִי מְרַחֵב אֶת הַכֵּל

Spiritual Fulfillment Expands the Vessel

בַּמְלוּי רוּחָנִי הַמִּיֶּשֶׁר אֶל הָאֱמֶת, הָאָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל רַק הַרְגָּשָׁה – הוּא בּוֹנֶה כֵּל.

הַלְמוּד, הַבְּחִירָה, הַמַּעֲשֶׂה וְתַקּוּן הַמַּדּוּת מְרַחֲבִים אֶת הַכֵּל. הָאוֹר שֶׁנִּכְנָס אֵינוֹ רַק מַעֲלָה אֶת הָאָדָם לָרָע. הוּא מְתִישֵׁב בּוֹ, נַעֲשֶׂה חֶלֶק מִמֶּנּוּ וּמְקַשֵּׁר אוֹתוֹ לְקַבֵּל מַדְרָגָה נּוֹסֶפֶת.

With spiritual fulfillment aligned with truth, a person does not merely receive a sensation — he builds a vessel.

Study, choice, action, and the refinement of character expand the vessel. The light that enters does not merely lift the person for a moment. It settles within him, becomes part of him, and prepares him to receive the next level.

כָּל שֶׁהָאִשֶּׁר הִלָּא-מִיֶּשֶׁר גָּדוֹל יוֹתֵר – כֵּן גָּדוֹלָה יוֹתֵר הַנִּפְּלָה שֶׁבָּאָה אַחֲרָיו.

כָּל שֶׁהַמְלוּי הַרוּחָנִי הַמִּיֶּשֶׁר גָּדַל – כֵּן הַכֵּל מְתַרְחֵב וְנַעֲשֶׂה מְקַשֵּׁר לְקַבֵּל אוֹר נּוֹסֵף.

The greater the unaligned happiness, the greater the fall that follows it.

The more aligned spiritual fulfillment grows, the more the vessel expands and becomes capable of receiving additional light.

אֵין הַכּוֹנֵן שֶׁבִּדְרֵךְ הַרוּחָנִית אֵין יְרִידוֹת. אֲבָל הִירִידָה אֵינָה מוֹחֶקֶת אֶת הַכֵּל שֶׁבָּרָךְ נִבְנָה. הַמַּדְרָגָה שֶׁנִּקְנְתָה נִשְׁאָרֶת בָּאָדָם, וְעַל גְּבִיָּהּ הוּא יָכוֹל לְבְנוֹת אֶת הַמַּדְרָגָה הַבָּאָה.

This does not mean that the spiritual path contains no descents. But a descent does not erase the vessel already built. The level acquired remains within the person, and upon it he can build the next level.

רצון וצנור

Will and the Channel

בדרך הרמז, רצון וצנור מרכבים מאותן אותיות.

כאשר הרצון מברר ומכונן אל הדבר האמיתי, הוא נעשה צנור המחבר את המחשבה, הדבור והמעשה לכיוון אחד.

By way of allusion, the Hebrew words ratzon — will — and tzinor — channel — contain the same letters.

When will is clarified and directed toward what is real, it becomes a channel joining thought, speech, and action in one direction.

מסקנה

Conclusion

רצון הבורא הוא להיטיב. רצון האדם בתחלת דרכו הוא להיות מאשר.

האדם מנסה להשיג את האשר באמצעות מלוי רצונו. אבל לא כל דבר שהוא רוצה הוא הטוב שהוא באמת מבקש.

The Creator's will is to bestow goodness. At the beginning of his journey, man's will is to become happy.

Man attempts to attain happiness by fulfilling his desires. But not everything he desires is the good he is truly seeking.

אשר שאינו מישר אל האמת מעלה את האדם ואחר כך מפיל אותו. מלוי רוחני המישר אל האמת בונה את הכלי, מרחיב אותו ומכין אותו לקבל אור נוסף.

Happiness that is not aligned with truth lifts man and then drops him. Spiritual fulfillment aligned with truth builds the vessel, expands it, and prepares it to receive additional light.

הַרְצוֹן אֵינוֹ הַבְּעָצָה. הַשְּׂאֵלָה הִיא מֵה לְרָצוֹת.

הַצֵּלָם נוֹתֵן לָאָדָם אֶת הַכֹּחַ לְהַכִּיר אֶת הָאֱמֶת. הַתּוֹרָה נוֹתֶנֶת לוֹ אֶת הַמַּפָּה. הַבְּחִירָה מְכוֹנֶנֶת אֶת רָצוֹנוֹ. וְהַשְׂוֹאֶת הַצּוֹרֶה מְתַרְחֶשֶׁת כְּאִשֶּׁר הָאָדָם לומֵד לְרָצוֹת אֶת הַטּוֹב הָאֱמֶתִי – עַד שֶׁרָצוֹנוֹ נַעֲשֶׂה מְכוֹן לְרָצוֹן הַבוֹרָא.

Will is not the problem. The question is what to desire.

The image gives man the power to recognize truth. The Torah gives him the map. Choice directs his will. Equivalence of form occurs when man learns to desire the true good — until his will becomes aligned with the will of the Creator.

מְקוֹרוֹת

Sources

עץ חיים, שער הכללים, פרק א – רבי חיים ויטאל בשם הארי"ז

מורה נבוכים, חלק א, פרק א – הרמב"ם, פירוש "צלם"

מורה נבוכים, חלק ג, פרק לג – הרחקת התאוות ואיסור הפיכת ההנאה לתכלית

מורה נבוכים, חלק ג, פרק נד – ארבע השלמויות והשלמות האנושית האמיתית; חסד, משפט וצדקה (ירמיהו ט, כג-כד)

מכות י ע"ב – "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו"

משנה אבות ב, ד – "עשה רצונו כרצונך"

Etz Chaim, Shaar HaKlalim, Chapter 1 — Rabbi Chaim Vital in the name of the Ari

Guide for the Perplexed I:1 — the meaning of tzelem

Guide for the Perplexed III:33 — distancing appetites; pleasure is not the purpose of life

Guide for the Perplexed III:54 — the four perfections and true human perfection

Makkot 10b — "Along the path a person desires to travel, he is led"

Pirkei Avot 2:4 — "Make His will your will"